

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

ALS BOMEN IN DE WINTER

Een spel in vier bedrijven

door

Pierre Soetewey

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2015
Nr.1607

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZES tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt u van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer u niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland contacteert u:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *ALS BOMEN IN DE WINTER* op te voeren moet de naam van auteur *PIERRE SOETEWY* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2002/0220/051
ISBN- 978- 90-385-07965

© 1986 Toneelfonds J. Janssens/Pierre Soetewey
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

PERSONAGES

(3à4 dames – 2à3 heren)

LEOPOLD VAN DER SMISSEN	77 j.
JUFFROUW DEMAEGDT	72 j.
MARIETTE, dochter van Van der Smissen	42 j.
JACKIE, neef van Demaegdt	33 j.
DOORNAERT, psycholoog, directeur van “De Nachtegaal”	rond de 40
MIEKE, bejaardenhelpster	rond de 30

(opmerking : de rol van “Doornaert” kan mits een kleine aanpassing eveneens door een vrouw vertolkt worden)

DECOR

Twee naast elkaar gelegen éénpersoonskamers in het rusthuis voor bejaarden “De Nachtegaal”.

De leefkamers zijn van elkaar gescheiden door een denkbeeldige muur. Ze geven uit op een gang (achteraan).

In elke leefkamer zijn drie deuren : een ingang deur die uitgeeft op de gang achteraan, een deur die gaat naar een afgesloten was- en toiletruimte en een deur die gaat naar de slaapkamer die zich naast de leefkamer bevindt.

De meubeltjes zijn eenvoudig : tafeltje, stoelen, een zetel, kastje.

In de kamer van Juffrouw Demaegdt veel foto’s aan de muren : allemaal daterend uit de tijd toen ze nog toneel speelde.

De muren van de andere kamer zijn kaal, op een nietszeggend schilderij na.

Via een raam in de “vierde muur” heeft men een uitzicht op de tuin.

PLAATS

“De Nachtegaal” – een rusthuis voor bejaarden, gelegen ergens in een klein Vlaams provinciestadje.

TIJD

EERSTE BEDRIJF : eind september

TWEEDE BEDRIJF : eind oktober

DERDE BEDRIJF : eind november

VIERDE BEDRIJF : eind december

OPMERKING

Het stuk is niet geschreven in een bepaalde streektaal. Niettemin lijkt het mij perfect denkbaar dat bij een eventuele opvoering de regisseur zou overschakelen – geheel of gedeeltelijk – naar één of ander dialect. In die richting wijst bvb. het consequent gebruik van de meer Vlaamse “gij-vorm”, i.p.v. de algemene “jij-vorm”.

De handeling is inderdaad gesitueerd “ergens in Vlaanderen” en het blijft een feit – of men daar gelukkig mee is of niet – dat de meeste Vlaamse volksmensen zich nog steeds in de “gij-vorm” uitdrukken. (Wat uiteraard niet betekent dat Vlamingen onbekwaam zouden zijn om de “jij-vorm” te gebruiken, maar dat is een andere zaak !).

Samengevat : het staat de regisseur volkomen vrij de personages de taal te doen spreken die hij (zij) verkiest.

EERSTE BEDRIJF

(Bij het opgaan van het doek is enkel de kamer van Demaegdt belicht. Eind september in de namiddag. Demaegdt en Jackie zitten bij het tafeltje te genieten van een stukje gebak met een kopje koffie. Juffrouw Demaegdt is 72, maar ze doet al wat ze kan om er 50 uit te zien. Ze is nog erg kranig, opgewekt en zeker niet op haar tong gevallen. Jackie is haar neef. Een vlotte jongeman van 33. Een beetje grootsprakerig, maar niet antipathiek)

DEMAEGDT : Neem nog een stukje taart.

JACKIE : Ik nam er al twee, tante.

DEMAEGDT : En dan ? Uw vader zou er gemakkelijk vijf naar binnen gewerkt hebben.

JACKIE : *(lacht)* Dat zal wel...

DEMAEGDT : Dat was een zoetebek, ja.. Altijd geweest. Ik herinner me nog uw trouwfeest.. Hoe lang is dat nu al geleden ?

JACKIE : Twaalf jaar.

DEMAEGDT : Twaalf jaar.. Wat vliegt de tijd.. Van het menu trok hij zich niks aan. Kreeft met Maderaroomsaus of bloemkool met worst, 't kon hem niet schelen. Maar er moesten tenminste vijf grote taarten zijn.

JACKIE : Ja... Zal ik dan maar..?

DEMAEGDT : Natuurlijk.

JACKIE : *(neemt nog een stukje taart)* En gij ?

DEMAEGDT : Neenee, ik heb genoeg. Ik moet aan mijn lijn denken.

JACKIE : *(lacht)* De S-lijn, bovenaan naar voren, onderaan naar achteren...

DEMAEGDT : *(lacht koket)* Heb ik nog zo'n beetje S-lijn ?

JACKIE : Formidabel, tante. Voor iemand van 74...

DEMAEGDT : *(onmiddellijk – gepikeerd)* 72.

JACKIE : Sorry..

DEMAEGDT : Uw vader zou er nu 74 geweest zijn. Als hij niet verongelukt was tenminste... Smaakt het ?

JACKIE : Lekker.

DEMAEGDT : Ik moet opletten voor mijn gewicht. Sinds ik hier ben – en dat is nu vijf jaar – ben ik al twee kilo aangekomen.

JACKIE : Dat maakt vierhonderd gram per jaar. Dus de dag dat ge 100 wordt, weegt ge nog geen 70.

DEMAEGDT : (*opgeschrikt*) 70 ?! Ziet ge wel dat ik moet afremmen !

JACKIE : Ik geloof dat ze u hier verwennen, is het niet ?

DEMAEGDT : Och jongen, 't is overal hetzelfde. Als ge maar betaalt...

JACKIE : Ge moet **kunnen** betalen.

DEMAEGDT : 'k Heb nooit met centen gemorst. Goed geleefd, dat wel, maar geen overdaad. En nu mag ik niet klagen.

JACKIE : Zou ik geloven ! “De Nachtegaal” is niet bepaald een goedkoop ouderlingentehuis.

DEMAEGDT : (*verbetert*) Rusthuis voor bejaarden. Of ben ik in uw ogen al zo oud ?

JACKIE : Zeker niet !

DEMAEGDT : Zal ik u 'ns wat zeggen ? Het jaar voor ik hier ben komen wonen heb ik mijn laatste rol gespeeld bij “Kunst na de arbeid”. Kijk, daar hangt de foto. 't Was een stuk van een Engelsman, hoe heet hij ook weer.. Enfin, dat doet er niet toe. Ik was een vrouw van om en bij de veertig, Ellen heette ze. En weet ge wat de kritiek schreef ? “Jammer dat de vrouwelijke hoofdrol – ik dus – er een tikkeltje te jong voorkwam”.

JACKIE : (*lacht*)

DEMAEGDT : Geloof ge me niet ? Wacht, ik zal u mijn album tonen...

JACKIE : Neenee, ik geloof u best, tante.

DEMAEGDT : Toen hadt ge m'n lijn 'ns moeten zien. En hoe de mannen op de voorste rijen me uitkleedden.. Met hun ogen bedoel ik.. Olala !

JACKIE : Maar dat liet u koud.

DEMAEGDT : Steenkoud. Als vrouw moet ge u daarboven kunnen stellen.

JACKIE : En dat hebt gij altijd gekund.

DEMAEGDT : Altijd, inderdaad. (*na 'n ogenblik*) Dat wil natuurlijk niet zeggen... (*houdt op*)

JACKIE : Ja ?

DEMAEGDT : Ach, in het leven gebeuren er zoveel dingen...

JACKIE : Waarvan ge achteraf spijt hebt ?

DEMAEGDT : Van sommige wel, van andere niet.. (*een ogenblik stilte*) Laten we liever over wat anders praten. Wat doet gij tegenwoordig ? De vorige keer toen ge hier waart... hoe lang is dat geleden ?

JACKIE : Een paar weken. Ge weet dat ik u tenminste twee keer per maand kom bezoeken.

DEMAEGDT : Dat vind ik geweldig.

JACKIE : Ik ben toch uw neef.

DEMAEGDT : M'n enige neef. (*ondeugend*) En ik ben uw suikertante. Geen kinderen..
Nooit getrouwd...

JACKIE : (*alsof dat geen belang heeft*) Och tante...

DEMAEGDT : Waart ge de vorige keer niet aan 't werken voor een grote begrafenisonderneming of zoiets ?

JACKIE : Ja, maar daar ben ik nu weg.

DEMAEGDT : Failliet ?

JACKIE : Ik kreeg er pijn van aan de maag. Niks anders dan tranen...

DEMAEGDT : En de keer daarvoor deed ge in levensverzekeringen.

JACKIE : Da's meer dan een maand geleden.

DEMAEGDT : Daar kreeg ge waarschijnlijk hoofdpijn van ?

JACKIE : 't Interesseerde me niet.

DEMAEGDT : En wat doet ge nu ?

JACKIE : Chauffeur.

DEMAEGDT : Autobus ?

JACKIE : Neenee. Privé. Van een kerel die stinkend rijk is. 'k Moet iedere dag met hem naar de beurs. Soms voor een paar dagen naar 't buitenland. Vorige week ben ik nog voor drie dagen naar Bordeaux geweest.

DEMAEGDT : Wel wel wel.. En wat gaat ge volgende maand beginnen ?

JACKIE : Hoezo ?

DEMAEGDT : Gij verandert toch om de paar weken van job ?

JACKIE : Ge overdrijft, tante. Maar ik ben niet van plan mijn hele leven iets tegen mijn zin te doen.

DEMAEGDT : Ik heb veertig jaar op hetzelfde kantoor gewerkt.

JACKIE : Niks voor mij. Ik moet ruimte hebben. Iets kunnen creëren en zo. Zelfstandig werken. Geen bazen die u de hele dag om de oren hangen...

DEMAEGDT : Vandaar die twaalf stielen en dertien ongelukken.

JACKIE : Vandaag of morgen vind ik wel iets waar poen mee te verdienen valt.

DEMAEGDT (*erg ondeugend*) Met mij misschien ?

JACKIE : Tante, ik heb niet graag dat ge zo praat. Als ge dat denkt kan ik beter wegbliven.

DEMAEGDT : Ge zijt altijd welkom, dat weet ge.. (*na 'n ogenblik – meer voor zichzelf*) Zoveel afwisseling is er hier trouwens niet.. (*er overheen*) Wanneer komt uw vrouw nog 'ns mee ? Da's zeker al een jaar geleden. Heeft ze soms last van de lucht van al die "ouderlingen" hier ?

JACKIE : (*vlug*) Neenee, dat is het niet. (*zoekt een reden*) Maar ze heeft haar handen meer dan vol met het huis en zo..

DEMAEGDT : (*ironisch*) Jaja, kan ik me voorstellen. Een groot huis, hé ? Een beetje te groot, neem ik aan ?

JACKIE : Wat bedoelt ge ?

DEMAEGDT : Uw vader heeft u wel een aardig centje nagelaten.. Maar toch.. te ver gesprongen ? En nu wat last met de afbetalingen ?

JACKIE : (*vlug*) Nee ! Met hetgeen ik verdien kunnen we gemakkelijk rondkomen..

DEMAEGDT : (*glimlacht*) Echt ?

JACKIE : (*overdrijft duidelijk*) Gemakkelijk.

DEMAEGDT : (*a.b.*) Zoveel te beter.

JACKIE : (*na 'n ogenblik – nogal aarzelend*) Dat doet me eraan denken, tante. Zoudt gij er niets voor voelen om bij ons te komen wonen ? Eliane gaat ermee akkoord en ik zou het geweldig vinden. Er is plaats genoeg, dat weet ge..

DEMAEGDT : (*bekijkt hem*) Da's heel vriendelijk, jongen. Maar ik ga het toch niet doen.

JACKIE : (*dringt aan*) Waarom niet ?

DEMAEGDT : Ik heb altijd met mijn moeder op een groot appartement gewoond. Zes jaar geleden is ze gestorven. Ze was 96 en ze had nog al haar tanden – behalve één, maar die bewaarde ze in haar nachtkastje. Kort daarop is Rosa er mee gestopt. Ze was ook al 70 en ze kon het werk echt niet meer aan. Ik heb

geprobeerd iemand anders te vinden. Er zijn er een paar geweest. De ene wou geen ruiten schoonmaken, de andere kon ik niet vertrouwen. De derde was een jong ding dat de hele dag met zo'n radiootje zeulde. Lawaai, niet om uit te houden. En toen heb ik bij mezelf gezegd : Alphonsine, stop ermee. Verhuur uw appartement, zoek een degelijk rusthuis en ga er wonen. Dat heb ik gedaan en ik heb er nog geen ogenblik spijt van gehad.

JACKIE : Ge kunt toch...

DEMAEGDT : (*onderbreekt – rustig*) Ik verhuis niet meer, jongen. (*glimlacht*) Maar in ieder geval, bedankt voor het aanbod.

(*op dat ogenblik passeert Doornaert door de gang – als hij ziet dat de deur bij Demaegdt open staat komt hij even binnen – hij is rond de 40, rustig, zacht, gemoedelijk*)

DOORNAERT : Ha ! Alweer bezoek zie ik.

DEMAEGDT : Jackie is mijn neef.

DOORNAERT : Weet ik, juffrouw. Ik heb meneer Demaegdt hier al meer gezien.

DEMAEGDT : Kopje koffie ? Met een stukje taart ?

DOORNAERT : Nu niet, juffrouw. Op een andere keer graag. Maar waarom neemt ge zelf niet...

JACKIE : Streng verboden ! De lijn, ziet u...

DOORNAERT : Die heeft ze nog van een twintigjarige. Vindt u niet, meneer Demaegdt ?

DEMAEGDT : De directeur is een vleier, jongen.

DOORNAERT : En onze lieve juffrouw Demaegdt is het zonnetje van "De Nachtegaal". (*tot Demaegdt*) Hoe ver staan we met de voorbereiding van ons eindejaarsfeest ?

DEMAEGDT : Ben ik mee bezig. Ik vind wel wat.

DOORNAERT : Natuurlijk.

DEMAEGDT : Ik doe mijn best. (*denkt aan iets*) O ja, wanneer mogen we die nieuwe verwachten ?

DOORNAERT : Ieder ogenblik. Men is bezig z'n spullen uit de wagen te halen.

DEMAEGDT : (*nieuwsgierig*) Hoe ziet hij er uit ?

DOORNAERT : Zal wel meevallen. Een beetje sukkelachtig. Loopt met stokken..

JACKIE : Een nieuwe ?

DEMAEGDT : Jaja, ik krijg een nieuwe buurman. Was ik u nog vergeten te vertellen.

JACKIE : Een buurMAN ?

DOORNAERT : (*glimlacht*) Ja, da's wel een beetje ongebruikelijk. 't Is ook maar voorlopig. Tot er aan de overzijde een kamer vrijkomt.

JACKIE : (*lachend*) Zijt ge niet bang, tante ?

DEMAEGDT : (*koket*) Als hij mij lastig valt kan ik nog altijd m'n deur op slot doen.

JACKIE : (*plagerig*) Jaja, maar stel 'ns dat hij verliefd wordt op uw lijn...

DEMAEGDT : Ik heb in m'n leven wel meer leeuwen getemd.

DOORNAERT : (*lacht – knipoogt naar Jackie*) En daarbij, denkt u dat zij dat zo vreselijk zou vinden ?

DEMAEGDT : Ik ben een vrouw, en...

DOORNAERT : Precies daarom, juffrouw. Zo, ik loop 'ns een eindje verder. Tot kijk, meneer Demaedt. Juffrouw.

JACKIE : Tot kijk ! (*Doornaert gaat verder de gang in*) Wel een sympathieke kerel, die directeur.

DEMAEGDT : Ik mag er niet over klagen.

JACKIE : Ik geloof dat ik ook maar 'ns ga opstappen.

DEMAEGDT : Dat hoeft toch niet. Kijk 'ns, wie moet dat hier allemaal opeten ?

JACKIE : Ge hebt ook weer veel te veel gekocht.

DEMAEGDT : Neem de rest maar mee. Voor uw vrouw.

JACKIE : Maar tante.

DEMAEGDT : Tuttut.. Meenemen, zeg ik. (*ze sluit de doos met de taart en duwt die in zijn handen*)

JACKIE : Omdat ge zo aandringt, tante.

DEMAEGDT : Wanneer zie ik u nog 'ns ?

JACKIE : Hangt er een beetje van af. In ieder geval, heel binnenkort. Dag tante. (*kust haar*) En denk nog 'ns na over hetgeen ik u gezegd heb. (*op dat ogenblik hoort men iemand door de gang komen – Jackie gaat tot bij de deur, kijkt even en zegt dan tot Demaegt*) Uw gebuur is op komst...

DEMAEGDT : Laat maar komen... *(doet schijnbaar ongeïnteresseerd)*

(Door de gang passeren Mieke, V.d.Smissen en zijn dochter – ze hebben een paar koffers bij en gaan de andere kamer binnen)

JACKIE : *(zacht tot Demaegdt)* Ziet er niet bepaald iemand uit die in een oogwenk verliefd gaat doen.. Tot kijk ! *(verdwijnt)*

(De handeling wordt nu verplaatst naar de andere kamer. Tijdens het begin van deze scène doet Demaegdt nog even ongeïnteresseerd – dan begint ze haar oren te spitsen – ze gaat haar deur sluiten en.. het kon niet anders.. ze gaat aan de – denkbeeldige – muur staan luisteren..)

MIEKE : *(rond de 30 – rustig, vriendelijk)* Voilà, hier zijn we dan. Hoe vindt ge de kamer, meneer Van der Smissen ?

VAN DER SMISSEN : *(is 77 – loopt erg sukkelachtig met stokken – een verbitterd man – nors – wat men een “moeilijk” mens pleegt te noemen – bromt iets)*

DOCHTER : *(is 42 – een eenvoudige onopvallende vrouw die haar vader kent en altijd probeert hem niet te ontstemmen)* Valt best mee, juffrouw. Nietwaar vader ?

VAN DER SMISSEN : Voor u misschien. U sluiten ze hier niet op.

MIEKE : *(lacht)* Er is toch geen sprake van opsluiten, meneer Van der Smissen. Gij komt hier wonen.

VAN DER SMISSEN : Wonen...

MIEKE : Over een paar dagen zijt ge't hier gewoon en dan...

VAN DER SMISSEN : Nog in geen honderd jaar.

DOCHTER : Kom nu, vader.. *(tot Mieke)* Waar blijf ik met zijn kleren ?

MIEKE : Hiernaast in de slaapkamer. *(trekt deur open)* Wilt ge uw bed niet zien, meneer Van der Smissen ?

VAN DER SMISSEN : *(heeft nog geen voet verzet)* Dat zie ik wel als ik er in kruip.

DOCHTER : *(maakt achter de rug van VAN DER SMISSEN een wanhopig gebaar naar Mieke)*

MIEKE : (*gebaart naar dochter : "we redden het wel"*) Breng die koffer maar in de kamer, mevrouw. We schikken straks alles wel in de kast. (*de vrouwen brengen de koffers in de slaapkamer – VAN DER SMISSEN kijkt nors voor zich uit – sukkelst dan tot bij het raam en kijkt buiten*)

VAN DER SMISSEN : (*als de vrouwen terug binnenkomen*) Die bomen moeten gesnoeid worden. 't Is een echte wildernis.

MIEKE : Zeg dat maar 'ns aan Toontje. Die zorgt voor de tuin.

VAN DER SMISSEN : Ik zeg niks. Dat moet hij zelf zien.

MIEKE : Zoudt ge niet een beetje gaan rusten ? Kom, probeer de zetel 'ns.

VAN DER SMISSEN : Zie ik er zo versleten uit ?

MIEKE : Welnee, maar ge zult toch wel moe zijn ?

VAN DER SMISSEN : 'k Heb heel mijn leven op m'n poten gestaan.

DOCHTER : Vader, doe nu niet zo kribbig. De juffrouw wil u toch alleen maar helpen.

VAN DER SMISSEN : Ik heb geen hulp nodig.

MIEKE : Hij zal wel gaan zitten als hij er zin in heeft, mevrouw. Kijk, dat is hier de toiletruimte. Die loopt door in de slaapkamer. Daar is ook een deur. Dat is erg gemakkelijk voor 's nachts.

DOCHTER : Inderdaad.

MIEKE : Meneer Doornaert heeft u waarschijnlijk wel alle nodige inlichtingen gegeven

DOCHTER : Jaja.

VAN DER SMISSEN : 'k Zou 'ns naar het toilet moeten. Waar is dat ergens ?

DOCHTER : Hier vader. De juffrouw zei het net.

VAN DER SMISSEN : Niks van gehoord. (*hij gaat tot bij de deur van de toiletruimte*)

MIEKE : Zal het gaan alleen ?

VAN DER SMISSEN : (*bekijkt haar*) Als ik **dat** niet meer alleen kan, hang ik me beter op. (*af*)

DOCHTER : (*sluit de deur achter hem*) U ziet het zelf, juffrouw.

MIEKE : Zeg maar Mieke. Zo noemen ze mij hier allemaal.

DOCHTER : Ja ? (*lacht even*) Mijn vader is allesbehalve gemakkelijk...

MIEKE : Hij zal zich wel weten aan te passen. Tussen haakjes : volgt hij een bepaald dieet ?

DOCHTER : Nee. Eigenlijk is hij nog zo gezond als een vis. 't Zijn enkel z'n benen die niet meer mee willen.

MIEKE : Sukkelt hij al lang ?

DOCHTER : Hij heeft nooit iets gemankeerd. 't Is allemaal begonnen een jaar geleden. Hij is gevallen. Uit een boom.

MIEKE : Wat ?!

DOCHTER : Typisch iets voor hem.

MIEKE : En zijn vrouw, uw moeder, leeft die nog ?

DOCHTER : Nee. Moeder is gestorven in '68. Ze woonden op het platteland. In een huis dat veel te groot was voor twee mensen. Maar ja, hij had het zelf gebouwd – hij is altijd aannemer geweest – en hij had er eigenlijk op gerekend dat wij bij hem zouden komen inwonen. Maar door omstandigheden is dat niet gebeurd. Toen moeder dan gestorven is zat hij daar helemaal alleen. Maar verhuizen.. Geen sprake van. Dat huis was zijn huis en daar zou hij ook sterven.

MIEKE : Jaja, ik begrijp het. En die boom ?

DOCHTER : Ze hadden daar een grote tuin. Vol fruitbomen. Vorig jaar rond deze tijd moesten de appels geplukt worden. Zijn geboor had nog gezegd : “Laat mij dat doen”. Maar neen, 't was zijn tuin, 't waren zijn appels, wat kon hem nu gebeuren ?

MIEKE : En toen is hij gevallen ?

DOCHTER : Ja. Niet van op de laagste takken.. Neenee, hij zat helemaal boven in de boom. Hij was 76.

MIEKE : Ongelooflijk.

DOCHTER : Hij heeft daar een paar uur gelegen. Tot zijn geboor hem hoorde roepen. Die heeft ons dan verwittigd en de dokter gebeld. Natuurlijk onmiddellijk naar 't ziekenhuis. Zijn linkerknie kapot en zijn rechterbeen op twee plaatsen gebroken. En een hoop schaafwonden. Hij heeft dan een viertal maanden in het ziekenhuis gelegen. Herstelde vrij goed. Leerde terug lopen.. Wel niet meer zo vlot, maar toch.. Enfin, hij mocht naar huis. Ik zei : “Vader, ga daar nu in 's hemelsnaam niet meer alleen wonen”. Niets aan te doen. Terug naar dat huis.

MIEKE : Kon hij niet bij u komen inwonen ?

DOCHTER : (*na 'n aarzeling*) Dat is nu precies het allerlaatste wat hij ooit zal doen.

MIEKE : Of kon u niet bij hem intrekken ?

DOCHTER : Dat was inderdaad een oplossing die voor de hand lag. Maar er was wel een probleem : mijn man.

MIEKE : O... Kijk mevrouw, het zijn mijn zaken niet...

DOCHTER : U mag het gerust weten. Mijn vader spreekt niet tegen mijn man. Dat is gekomen door bepaalde omstandigheden.

MIEKE : En is er niemand anders die bij hem kon inwonen ?

DOCHTER : Hij heeft nog een zuster, maar die woont ergens in Amerika. We horen daar al jaren niets meer van.

MIEKE : En goeie vrienden of zo ?

DOCHTER : (*glimlacht*) Als u hem een beetje beter leert kennen zult u wel begrijpen dat zoiets onmogelijk is. (*glimlacht*) Misschien geef ik u wel een eigenaardige indruk door u dat allemaal zo maar te vertellen. Maar ik vind dat u de waarheid moet weten. De eerste jaren na mijn huwelijk had ik totaal geen contact meer met hem. Na de dood van moeder veranderde dat wel enigszins. Ik ging hem een paar keer opzoeken om te vragen of hij niet bij ons wou komen. Maar daar was geen sprake van. Hij verbitterde van jaar tot jaar en we groeiden verder en verder uit elkaar.. Tot zijn buurman ons toen belde om te zeggen dat hij uit die boom gevallen was. Ik ben er naartoe gegaan. Eerst wou hij me zelfs niet zien. Na een paar dagen verbeterde dat, maar echt goed is het tussen ons nooit meer geworden...

MIEKE : (*na 'n ogenblik*) Wat is er dan verder gebeurd ?

DOCHTER : Toen hij dus uit het ziekenhuis ontslagen werd is hij weer opnieuw alleen in dat grote huis gaan wonen.. Af en toe ging ik 'ns kijken hoe hij het maakte. Mijn man zei altijd : "t Is niet omdat hij iets tegen mij heeft dat gij hem moet laten sukkelen." Eerlijk gezegd, ik zag daar geweldig tegen op. Er waren te veel dingen gebeurd.. (*houdt op*) Enfin... Op een keer heb ik hem dan gevonden... Een enorm toeval...

MIEKE : Toch niet opnieuw gevallen ?

DOCHTER : In de kelder. Uitgeleden. Gelukkig kon hij daar hooguit tien minuten gelegen hebben. "Laat mij hier maar liggen, zei hij, ik lig hier goed."..

MIEKE : Dus opnieuw het ziekenhuis ?

DOCHTER : Natuurlijk. Deze keer een heupbreuk. De dokter zei toen : Dat komt hij nooit meer te boven.

MIEKE : Dat geloof ik best.

DOCHTER : En toch heeft hij het weer gehaald. Er zijn vijf dokters bij betrokken geweest. Een klein mirakel, noemden ze het.

MIEKE : Inderdaad.

DOCHTER : Maar u ziet het zelf : hij loopt weer. Men kon hem niet langer in het ziekenhuis houden omdat hij in de grond niks meer mankeert. En dus moest er iets gebeuren. Hij stond voor de keuze : bij ons komen inwonen of een rusthuis. Weet u wat hij zei ?

MIEKE : Nee.

DOCHTER : Ik zal een paar weken naar zo'n huis voor ouwe ventjes gaan. Voorlopig. Tot ik weer beter ben. Dan stap ik het daar wel af.

MIEKE : (*na 'n ogenblik*) Is meneer Doornaert op de hoogte van de situatie ?

DOCHTER : Jaja, ik heb hem alles verteld. Een heel lieve meneer...

MIEKE : Absoluut. U kunt niet geloven hoe die met de mensen hier begaan is. Als hij vijf minuten tijd heeft zit hij bij de één of de ander binnen. Hij kent ze allemaal door en door en hij weet hoe hij ze moet aanpakken. Enfin, hij is psycholoog voor iets, hé ?

DOCHTER : (*lacht even*) Ja.. In ieder geval, bij voorbaat bedankt voor de goede zorgen.

MIEKE : Ik doe gewoon mijn werk, mevrouw. En ik zou nooit iets anders willen doen..

(*op dat ogenblik verschijnt VAN DER SMISSEN in de deur*)

VAN DER SMISSEN : Ik krijg mijn broek niet vast. Wat hebt ge met die knopen gedaan ?

MIEKE : Kom, laat 'ns kijken.

VAN DER SMISSEN : Gij niet. (*tot dochter*) Gij. Help me 'ns.

MIEKE : (*terwijl dochter VAN DER SMISSEN helpt – lachend*) Ge zult toch moeten goedvinden dat ik u af en toe 'ns een handje toesteek. Uw dochter blijft hier niet, meneer Van der Smissen.

VAN DER SMISSEN : Laat die meneer maar thuis. Ik ben geen meneer.

MIEKE : (*tracht er een grapje van te maken*) Wat dan ? Een juffrouwetje misschien ?

VAN DER SMISSEN : (*bekijkt haar*) Moet ik daarom lachen ? Help me nu 'ns in die zetel.

DOCHTER : (*doet het*) Voilà. Zit ge zo goed ?

VAN DER SMISSEN : Goed.. goed.. Ik zit en daarmee uit.

MIEKE : (*tot VAN DER SMISSEN*) Nog iets nodig ?

VAN DER SMISSEN : Niks.

MIEKE : Da's dan heel gemakkelijk. Als er iets is, bel dan gerust. (*knipoogt naar dochter en verdwijnt*)

DOCHTER : Ik denk dat ik ook maar 'ns ga opstappen. Ik moet nog een paar boodschappen doen.

VAN DER SMISSEN : Doe wat ge niet laten kunt. Op mij moet ge niet letten.

DOCHTER : Ik kom morgen terug.

VAN DER SMISSEN : (*bromt iets*)

DOCHTER : Vader, probeer toch 'ns een beetje vriendelijk te zijn. En vooral tegen de mensen hier. Die vinden het ook niet aangenaam als gij zo begint te mokken.

VAN DER SMISSEN : Denkt ge misschien dat ik het hier zo plezierig vind ?

DOCHTER : Begin daar alstublieft niet opnieuw over, vader. Ge weet dat het de beste oplossing was.

VAN DER SMISSEN : Voor wie ? Voor mij ?

DOCHTER : Ja, voor u.

VAN DER SMISSEN : Die vent van u heeft nu wat hij al zo lang wil. Een gesticht.

DOCHTER : Het is hier geen "gesticht" maar een rusthuis.

VAN DER SMISSEN : Dat is hetzelfde.

DOCHTER : (*na 'n ogenblik*) Ik ga.

VAN DER SMISSEN : Ik hou u toch niet tegen.

DOCHTER : Als ge iets nodig hebt, bel dan.

VAN DER SMISSEN : Ik heb niks nodig.

DOCHTER : (*zucht*) Vader, ge maakt het me echt niet gemakkelijk.

VAN DER SMISSEN : Kunt ge 't nog gemakkelijker hebben ? Ik vraag niks en ik heb niemand nodig. Dat ze mij hier maar laten zitten.

DOCHTER : De juffrouw zal u straks wel alles uitleggen wat ge moet weten.